Автор на доклада:

Емилян Стоянов - Координатор територия – Котленска планина
За контакти: моб. тел. 0878 573841; e-mail: pirin@fwff.org

Зелени Балкани
Офис Стара Загора, Стара Загора 6000, ул. „Стара Планина” N 9,
Тел./Факс: 042/622401
e-mail: officesz@greenbalkans.org

Представяне необходимостта от изолиране на части от 20 kV електропроводи „Кипилово” и „Тича”, собственост на EVN България Електроразпределение, в района на град Котел, с цел предотвратяване на смъртните случаи на диви лешояди

Проект „Светло бъдеще за черния лешояд“
LIFE14 NAT/BG/649, Дейност A6/Action

Настоящият доклад е изготвен, вследствие на няколко инцидента, причинили смъртта на белоглави лешояди и други хищни птици. Целта му е да предотврати бъдещи такива инциденти, които се явяват основен лимитиращ фактор и заплаха за възстановяване на популацията на белоглавия и другите видове лешояди в Котленско. В доклада са представени:

- актуалното състояние на конкретни части от електропроводите „Кипилово” и „Тича”;
- експерти коментари, относно предлаганите начини за обезопасяване електропроводите, с цел преустановяването на токови удари и сблъсъци на белоглави лешояди с надземни електически линии в района.

20 kV Електропровод „Кипилово” от местността „Мала Глогова” до местонстта „Еленица”, в землището на град Котел.

Описание на проблема. Проблемната част при това трасе е в района на град Котел, където между стълбове N 42 и N 52, за последните няколко години са загинали 5 лешояда. Това се случва при мъгливо и дъждовно време, когато птиците нямат добра видимост и възможност да наберат височина и се опитват да са придвижат от района на „Сухи дял” до „Урушките скали” и/или обратно. Трасето представлява проблем при кацане на птиците върху стълбовете, но и при сблъсък с жиците.

Необходими действия. Поради описаните по-горе причини, за да се преустановят инцидентите е необходимо, освен да се изолират и обезопасят стълбовете, да се направят видими и проводниците.

Сн. 1. Проблемната част от 20 kV електропровод „Кипилово”, в района на град Котел.

Необходимо е изолирането на всички стълбове от N 29 до N 60, като с най-висок приоритет са стълбовете от N 40 до N 52. Сред тях - обтегачи са стълбове N 42, 46, 50 и 52, на които на 02.11.2016г., бяха монтирани „паяжинки” (MST дистанционери), което не само, че не е достатъчна мярка, но в случая за предпазване на лешоядите, е абсолютно неефективно. Виж сн. N 2.

Сн.2. Белоглавият лешояд е с размах на крилата, около 280 см. и височина на тялото 100 см. Птица с такъв размер при кацане на стълб, като този на снимката, и при разтваряне на крилата, успява да достигне проводника и да затвори веригата с железорешетъчния стълб. Това е възможно и когато птицата кацне на конзолата и когато е кацнала на самия стълб.

Експертна преценка за необходимите дейности за обезопасяване на трасето:

Сн. 3. Състоянието в момента – обезопасяването е незадоволително.

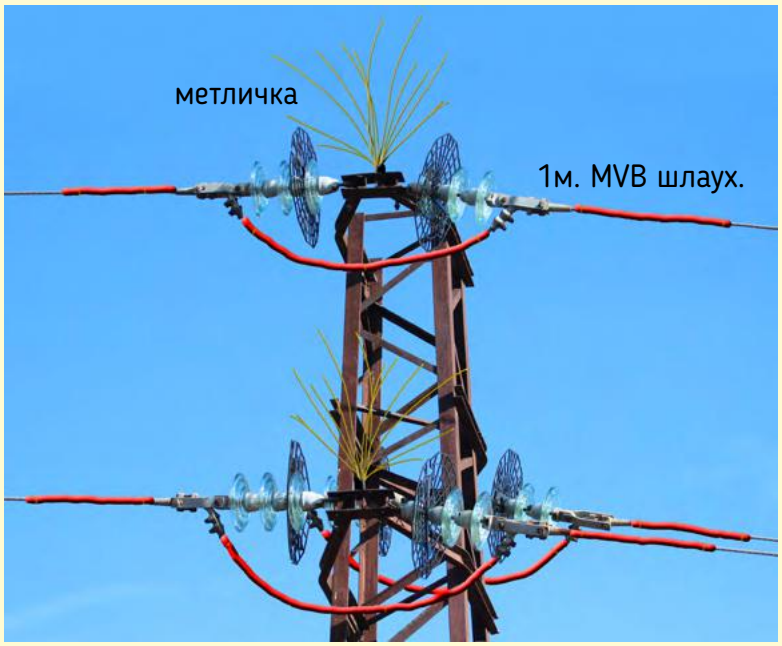

Сн. 4. Обезопасяване, което би довело до решаване на проблема за лешоядите и други едри грабливи птици. За проводниците би било добре да се използва MVB шлаух (даден е в червено, за да се отличава). За един стълб са необходими около 10 - 11 метра, 21 бр. „свински опашки” и три или четири „метлички”, които се закрепват с U-болт или болт на всяка от конзолите – общо 3 броя за един стълб.

Необходими материали:

Общо за приоритетните за изолиране стълбове-обтегачи, са необходими 44 метра MVB шлаух, 84 бр. „свински опашки”, 16 бр. „метлички” с болт. За цялата част на проблемното трасе, трябват съответно 132 метра MVB шлаух, 252 бр. „свински опашки” и 48 бр. „метлички” с болт.

На обикновените стълбове, N 29 до 60 (без 12 обтегача, описани по-горе), които са 19 на брой, следва да се монтират удължени накладки – по 3 бр. на стълб със съответния брой „свински опашки”. Общо 57 бр. удължени накладки.

Сн. 5. Обикновен стълб от трасе „Кипилово”, с изолаторите насочени нагоре - необезопасен.

Сн. 6. Обекновен стълб от трасе „Кипилово”, с изолаторите насочени нагоре, както следва да бъде изолиран с удължени накладки (3 броя на стълб), и поставени FireFly, светлоотразителни флаери на проводниците за предотвратяване на сблъсък с птици – по 4 бр. между два стълба= общо 120 флаера.

20 kV Електропровод - разклонение на „Кипилово” северно от град Котел, в местността „Мала Глогова”, преминаващ по стария път за „Трите вятъра”

Сн. 7, 8 и 9. Общо 10 стълба. На тях трябва да се монтират 30 удължени накладки и 4 обтегача, на които трябва да се монтират 44 метра MVB шлаух, 16 „метлички” с болт и 27 флаера.

20 kV Електропровод „Тича” от местността „Трите вятъра” и „Кадийска чешма” в землището на град Котел, през местността „Замбуклу Бурун” до местността „Друма” в землището на село Тича

Сн. 10. Стълб N 92 от 20kV електропровод „Тича”, предизвикал смъртта на белоглавия лешояд K5R, през октомври 2016г.

Настоящо състояние. На снимка N 10, прави впечатление, че на това трасе са подновени изолаторите, но не са предприети мерки, стълбът да бъде обезопасен за птиците, което не е добра практика и на практика обезсмисля дейността.

Необходими дейности. Тук ще е необходимо спешно да се монтират MVB шлаух на проводниците и „метлички” с болт на всяка от конзолите, както и най-отгоре на стълба, за да се предотврати кацане на птици. Трябва да се прецени, дали не е възможно да се обезопаси това допълнително съоръжение върху конзолите, с накладка (1/2 ?).

На същото трасе се намира „обезопасен” стълб – сн. N 11.

Сн. 11. Стълб от 20kV електропровод „Тича”, който е „обезопасен” с метличка най-отгоре. В случая, стълбът е още по-опасен за птиците, тъй като метличката пречи те да кацнат на сравнително по-безопасното място (на върха), но предоставят възможност птицата да кацне алтернативно - на конзолите, където е много по-близо до проводниците.

Необходими дейности: Тук трябва също да се монтира MVB шлаух, както и „метлички” с болт на всяка от конзолите, като тази на върха на стълба се запази.

Забележка. На трасе „Тича” приоритет за изолиране са стълбовете-обтегачи, но също така останалите, които са бетонни стълбове и с изолатори, насочени надолу. Необходимо е да се намери решение, като една от възможностите е да се монтират метлички на всяка от конзолите и /или MVB шлаух (сн. 12).

Сн. 12. Две трасета – едно 20 kV и едно 100 kV преминават успоредно през местността „Друма”. Множество различни стълбове, като железорешетъчните обтегачи са с приоритет за изолиране.

ОЧАКВАНИ ДЕЙНСТВИЯ ОТ СТРАНА НА EVN

Освен описаните по-горе конкретни насоки за изолирането на стълбовете, също така е изключително важно , при действия по изолиране на стълобвете, екипити на EVN да се свържат с нашия екип в Котел – моб. тел. 0878 573 900 – Лъчезар Бончев и – моб. тел. 0878 573 841 Емилиян Стойнов от Фонд за дивата флора и фауна. Екипите ни имат готовност да укажат съдействие на екипите на EVN, а присъствието им на терен е от огромно значение за ефективността на дейностите, по отношение на лешоядите. На практика при отсъствие на екипите ни, въпреки отделеното време и ресурси от страна на EVN може да не се постигне нужния ефект. Това може да бъде преодоляно при добра координация и съвместна работа на двата екипа.

Също така ще се радваме да получаваме своевременна информация при планирана подмяна на стълбове и/или части от тях, като се надяваме същите да бъдат обезопасени за птиците, своевременно, нещо което досега не се случва и води до безвъзвратни загуби на редки и застрашени птици.

НАЛИЧНИ РЕСУРСИ ОТ СТРАНА НА ПРОЕКТ „НОВ ЖИВОТ ЗА ЛЕШОЯДИТЕ“

В проект „Нов живот за лешоядите” имаме предвидена дейност по обезопасяване на приоритетни опасни трасета за лешоядите и предлаганото оборудване за изолация на стълбовете би могло да бъде закупено в рамките на проекта и дарено на ЕВН за целта. В контакт сме с фирма „Енерго-Тел“ ООД, която предлага сертифицирани материали за обезопасяване на електропреносната мрежа за птици, част от които бяха упоменати в настоящото изложение.

С надежда за плодотворно сътрудничество и бърза реакция от Ваша страна:

Екипът на „Нов живот за лешоядите” LIFE14 NAT/BG/649.

Централен офис – Пловдив
Пловдив 4004
ул. “Скопие” N 1, ет. 2, ап. 10
Тел.: 032 /62 69 77, 032/62 69 15
Факс: 032 /63 59 21
e-mail: office@greenbalkans.org

Офис Стара Загора
Стара Загора 6000
ул. Стара Планина N 9
Тел./Факс: 042/622401
e-mail: officesz@greenbalkans.org

ЕКИП НА ПРОЕКТА за връзка с тази дейност и района на Котел:

Елена Стоева – Координатор на проекта
За контакти: моб. тел. 0885 219557; e-mail: etilova@greenbalkans.org

Емилян Стоянов – Координатор територия – Котленска планина
За контакти: моб. тел. 0878 573841; e-mail: pirin@fwff.org

Лъчезар Бончев – Полеви асистент – Котленска планина
За контакти: моб. тел. 0878 573 900; e-mail: beilian@abv.bg

Проект "Светло бъдеще за черния лешояд" LIFE14 NAT/BG/649
Осъществяван с подкрепата на финансовия инструмент LIFE на Европейската Общност